

Ευαγγελίστρια 2025: «Πείνα και δίψα για Χριστό: Η λατρευτική πορεία των πρώτων χριστιανών προς τα Πάθη και την Ανάσταση του Χριστού»

/ [Ενορίες](#)

Αυτό που είχανε οι πρώτοι χριστιανοί και χάθηκε μέσα στους αιώνες, ήταν ο αρχικός ενθουσιασμός. Ήταν έτοιμοι για το μαρτύριο, έτοιμοι για την διάδοση του μηνύματος Ήταν αναστάσιμοι άνθρωποι και οι Πράξεις των Αποστόλων μας αποκαλύπτουν ότι ζούσαν αναστάσιμα.

- Του Σταμάτη Μιχαλακόπουλου / Ι. Ν. Ευαγγελιστρίας Πειραιώς

Στο «Ενοριακό Αρχονταρίκι» του Ιερού Ναού Ευαγγελιστρίας Πειραιώς και στο

πλαίσιο των εκδηλώσεων «Ευαγγελίστρια 2025», την Παρασκευή 11 Απριλίου, ο κ. Ηλίας Λιαμής, Δρ. Θεολογίας – Μουσικολόγος – Συγγραφέας, φιλοξένησε τον Καθηγητή της Θεολογικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Γεώργιο Φίλια, σε μια συζήτηση με θέμα «Πείνα και δίψα για Χριστό: Η λατρευτική πορεία των πρώτων χριστιανών προς τα Πάθη και την Ανάσταση του Χριστού».

Οι ημέρες αυτές παλεύουν με τη στοχοθεσία τους, με το πνεύμα τους και με τον ιδιαίτερο χαρακτήρα τους, να μπουν μες στην καθημερινότητά μας αν όχι να την αλλάξουν. Φτάνουμε στο τέλος της μεγάλης αυτής ευλογημένης περιόδου της Εκκλησίας μας και είμαστε μπροστά στη Μεγάλη Εβδομάδα.

Πάντα παρηγορητικός ο κατηχητικός λόγος του ιερού Χρυσοστόμου ότι ακόμα και τώρα, ακόμα και στο παραπέντε, η τράπεζα είναι γεμάτη και περιμένει τους πάντες. Η τράπεζα είναι εκεί και από εμάς εξαρτάται και όχι από πολλά πράγματα δικά μας.

Από ένα φρόνημα συντριβής εξαρτάται, από ταπεινοφροσύνη, από αποκαθήλωση του θεοποιημένου εγώ μας και παραχώρηση του θρόνου της καρδιάς μας σε Εκείνον τον έναν που στο όνομα της αγάπης Του για εμάς σε λίγες μέρες θα βρεθεί ξανά στο Σταυρό, καταματωμένος από τις συνέπειες των δικών μας σφαλμάτων, των δικών μας πληγών, των δικών μας αδιεξόδων.

Αυτήν η πείνα και η δίψα που πάντοτε η Μεγάλη Σαρακοστή προσπαθεί να περάσει σε όλους μας, η πείνα και η δίψα για Χριστό, ήταν το θέμα της συζήτησης που εκτυλίχθηκε μεταξύ των δύο συνομιλητών.

«Όταν ξεκινάει η ιστορία αυτού που ονομάζουμε Εκκλησία του Χριστού, διαβάζει κανείς τις Πράξεις των Αποστόλων και εκεί είναι σαφές ότι οι άνθρωποι στο όνομα του Χριστού εκτοπίζουν τις προτεραιότητες της ζωής τους και ξαφνικά γίνεται αυτό το ένα.»

Όπως τόνισε ο κ. Φίλιας, αυτό που είχανε οι πρώτοι χριστιανοί και χάθηκε μέσα στους αιώνες, ήταν ο αρχικός ενθουσιασμός. Και όχι μόνο αυτό, αλλά ήταν έτοιμοι για πάρα πολλά πράγματα που στο διάβα των αιώνων χάθηκαν από τα μέλη της Εκκλησίας και πολύ περισσότερο στην εποχή μας.

Ήταν έτοιμοι για το μαρτύριο, έτοιμοι για την διάδοση του μηνύματος Ήταν αναστάσιμοι άνθρωποι και οι Πράξεις των Αποστόλων μας αποκαλύπτουν ότι ζούσαν αναστάσιμα. Αυτή η χαρά ξεκίναγε ίσως από την προσέγγιση στα χρόνια του Κυρίου, δηλαδή ήταν μαζί με τους ανθρώπους που είχαν δει τον Κύριο. Αλλά κι αν δεν τον είχανε δει και αν δεν τον είχανε ζήσει, ήτανε πολύ κοντά οι μαρτυρίες

αυτές και ήταν πολύ ζωντανή η παρουσία του Χριστού τα χρόνια εκείνα.

Ήταν και άνθρωποι όμως που προέρχονταν, ο πυρήνας τουλάχιστον στα Ιεροσόλυμα και την Παλαιστίνη, και από αυτήν την θρησκεία της προετοιμασίας, τον Ιουδαϊσμό. Θα πρέπει να συνυπολογίσουμε, παρατήρησε ο κ. Φίλιας, ότι δεν είχαν και την καλύτερη παιδεία για να δεχτούν το Μεσσία, γιατί η ερμηνεία που έκαναν οι σοφοί της εποχής ήτανε για ένα άλλο μοντέλο Μεσσία Χριστού. Παρά τούτα είχαν καταφέρει να φύγουν από αυτήν την άποψη, ότι ο Μεσσίας μπορεί να είναι ένας κοσμικός άρχοντας και να ξαναδούν το νόημα των προφητών.

«Κάνει εντύπωση που βλέπουμε στη Ρώμη, στους τάφους των κατακομβών, τις επιγραφές που είναι στερεότυπες. Λένε το όνομα, ίσως την ιδιότητα ή την ηλικία και μετά τις λέξεις στα λατινικά «περιμένει την ανάσταση». Σήμαινε ότι η ανάσταση είναι κοντά αλλά σήμαινε και την ουσία της ανάστασης, δηλαδή την ανάσταση των σωμάτων.

Αυτή τη νοοτροπία μας εκπλήσσει, η χαρά τους, η αισιοδοξία τους, το ακατάβλητο φρόνημά τους και είχανε πάρα πολλές δύσκολες συνθήκες. Δηλαδή δεν ήτανε μια εποχή και ένα περιβάλλον χωρίς προβλήματα, αλλά υπήρχε διωγμός, υπήρχε πίεση, υπήρχε η έννοια του φόβου, υπήρχαν και οι διχασμοί.»

Είχανε πολύ έντονη την παρουσία του Κυρίου και την είχανε με αυτήν την έννοια του μυστικού δείπνου, συμπλήρωσε ο κ. Φίλιας. Τα κείμενα λένε ότι μετελάμβαναν «εν αφελότῃ καρδίᾳ», που σημαίνει μια χαρά εσωτερική, μια εμπιστοσύνη.

Μετά έφυγαν οι απόστολοι, ήρθαν πολλά δεινά, το ξερίζωμα του χριστιανισμού απ' την Παλαιστίνη και βέβαια οι διωγμοί πάρα πολύ νωρίς. Το κοινό σημείο σε όλα τα μαρτυρολόγια, σε όποια κατάσταση κι αν βρίσκονταν οι μάρτυρες μέσα στα κελιά τους σε επιθανάτια κατάσταση, λίγο πριν έρθει το τέλος, ήταν η έννοια του να μεταλάβουν. Πάντως είναι μια περίοδος όπου η πίστη έχει κόστος.

«Και τώρα το ερώτημα που τίθεται είναι τελικά πρέπει η Εκκλησία να βρίσκεται σε διωγμό για να συνειδητοποιήσει τα πράγματα; Έχουμε βουλευτεί, όχι τώρα αλλά χρόνια, γιατί στο μυαλό μου γυρνάει η λέξη εκκοσμίκευση. Δηλαδή όσες φορές η Εκκλησία πήγε με τα μέτρα του κόσμου, με τη νοοτροπία, με την οργάνωση, με όλα αυτά τα οποία συνιστά η λέξη εκκοσμίκευση, εκεί χάθηκε το όραμα.

Όσες φορές ενισχυόταν η εκκοσμίκευση χανόταν το όραμα του τώρα και του μέλλοντος. Και γι' αυτό στον τέταρτο αιώνα που είναι ο πρώτος αιώνας της ελευθερίας της Εκκλησίας, όλο το κίνημα του κοινοβιακού μοναχισμού που αναπτύσσεται είναι μία διαμαρτυρία εναντίον του εφησυχασμού. Όλοι οι μεγάλοι άγιοι του 4ου αιώνα διαμαρτύρονται ότι εδώ κάτι έχει αρχίσει και χάνεται από τον

αρχικό χριστιανισμό.»

Κι έτσι αρχίζουμε λίγο και συνθέτουμε την εικόνα του πρώτου χριστιανισμού. Μια περίοδος ενθουσιαστική, μια περίοδος αναμονής της αναστάσεως. Και βέβαια μια έντονη περίοδος αναμονής της αναστάσεως του σώματος και αυτό είναι που χάνεται μέσα στους αιώνες.

Πάντως αυτή η υλικότητα είναι συναρπαστική, όπως τονίστηκε, διότι ξεκινάει από την ψηλάφηση του Θωμά. Και αυτό ήδη έχει συμβεί όταν το από ψωμί ο ίδιος ο Χριστός το έχει κάνει σώμα Του και αυτό περνάει στην πρώτη Εκκλησία. Με το υπαρκτό, το από συνεχίζει ο Χριστός και είναι ψηλαφητός μέσα στην Εκκλησία μέσω της θείας Ευχαριστίας.

Ευτυχώς βέβαια, συνέχισε ο κ. Φίλιας, πάντα σε κάθε εποχή διασώζεται το φρόνημα με κάποιους ανθρώπους. Αυτοί οι άγιοι που ζούνε φανεροί και αφανείς είναι αυτοί οι οποίοι κρατάνε πραγματικά την ελπίδα, την αλυσίδα που μας ενώνει με το πρωτογενές. Είμαστε στην αισιόδοξη διαπίστωση ότι ο Θεός δεν μας έχει αφήσει. Μας έχει δώσει αγίους ανθρώπους, μεγάλα παραδείγματα, αλλά πρέπει να είμαστε και καλοί μαθητές.

«Πάντως, είτε πριν είτε μετά, η περίοδος αυτή της Μεγάλης Εβδομάδος ήταν πάντοτε η κορυφαία. Ήταν πάντοτε η κεντρική στιγμή όλου του χρόνου για έναν χριστιανό. Έμπαινε σε αυτή τη διαδικασία και η καλύτερη απόδειξη αυτής της πείνας και της δίψας ήταν οι Προηγιασμένες, η ανάγκη να τρέφεται με τον Κύριο καθημερινά.

Με τη θεία μετάληψη γινόμαστε σύσσωμοι, ένα σώμα Όχι θεωρητικά, ότι παίρνουμε μια δύναμη στην ψυχή μας, αλλά ένα σώμα. Σύσσωμοι και σύναιμοι, λέξεις που είναι το βάλαμο για την ύπαρξή μας.»

Και αυτή η περίοδος ήταν το κέντρο της ζωής γι' αυτό και τη νύχτα του Πάσχα τους πρώτους αιώνες είχαμε και το βάπτισμα. Γιατί το βάπτισμα είναι η πιο λαμπρή ώρα για τον άνθρωπο και αυτή η ώρα ήταν με το Πάσχα, δηλαδή με την ανάσταση του Κυρίου.

Πρέπει να αναγεννηθούμε σε αυτό το πνεύμα της αναστάσεως, της ελπίδας, της υπομονής, του βαπτίσματος, τόνισε ο κ. Φίλιας στο κλείσιμο της συζήτησης. Το βάπτισμα ήταν πρόσκληση στο μαρτύριο, είναι σταυρός αλλά με την προοπτική της ανάστασης. Μετά το βάπτισμά μας ό,τι έγινε με μας ήταν η ελπίδα της ανάστασης. Η Εκκλησία έπρεπε να ζει αναστάσιμα και όταν λέμε αναστάσιμα, με αυτή την προοπτική ότι πάμε προς την αιωνιότητα και το σώμα μας είναι τιμημένο γιατί κάποτε θα σηκωθεί.

«Και όπως θα πει και ο ιερός Χρυσόστομος τη βραδιά της Αναστάσεως, είναι πολύ πλούσιο το τραπέζι της ζωής. Είναι κρίμα να το χάσει κανείς. Είναι διαθέσιμο

εύσαντες.
ίς τι μας
ολογία και

